

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0375/2010

15.12.2010

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την εφαρμογή της κοινής αντίληψης για την ανθρωπιστική βοήθεια
ενδιάμεση ανασκόπηση του σχεδίου δράσης και μελλοντικές προοπτικές
(2010/2101(INI))

Επιτροπή Ανάπτυξης

Εισηγήτρια: Michèle Striffler

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	14
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	18

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εφαρμογή της κοινής αντίληψης για την ανθρωπιστική βοήθεια ενδιάμεση ανασκόπηση του σχεδίου δράσης και μελλοντικές προοπτικές (2010/2101(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια που υπεγράφη στις 18 Δεκεμβρίου 2007 από τους Προέδρους του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής της 29ης Μαΐου 2008 σχετικά με ένα σχέδιο δράσης που περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την εφαρμογή της κοινής αντίληψης (SEC(2008)1991),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 214 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1996, σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια¹,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την προώθηση της συμμόρφωσης προς το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, της 23ης Δεκεμβρίου 2005, οι οποίες αναπροσαρμόστηκαν τον Δεκέμβριο του 2009, καθώς και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2009,
- έχοντας υπόψη την απόφαση 2007/162/ΕΚ του Συμβουλίου, της 5ης Μαρτίου 2007, για τη θέσπιση χρηματοδοτικού μέσου πολιτικής προστασίας²,
- έχοντας υπόψη την απόφαση 2007/779/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2007, που τροποποιεί την απόφαση 2001/792/ΕΚ, του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, περί δημιουργίας κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας³,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2007 που καλούν την Επιτροπή να κάνει την καλύτερη δυνατή χρήση του κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας και να ενισχύσει περισσότερο τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών,
- έχοντας υπόψη το κοινό έγγραφο της Catherine Ashton, Υπατης Εκπροσώπου/Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Kristalina Georgieva, μέλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τα διδάγματα που θα πρέπει να συναχθούν από την αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταστροφή της Αϊτής,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 10ης Σεπτεμβρίου 2003, με τίτλο "Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ηνωμένα

¹ ΕΕ L 163, 2.7.1996, σ. 1.

² ΕΕ L 71, 10.3.2007, σ. 9.

³ ΕΕ L 173, 3.7.2007, σ. 19.

Έθνη: η επιλογή του πολυμερισμού» (COM(2003)0526), η οποία συνηγορεί υπέρ της γενικευμένης ενίσχυσης και της ενσωμάτωσης των σχέσεων ΕΕ-Ηνωμένων Εθνών, μέσω του συστηματικού διαλόγου για τις πολιτικές, βελτίωσης της συνεργασίας στον τομέα αυτό, καλύτερης διαχείρισης και πρόληψης των κρίσεων, καθώς και στρατηγικές εταιρικές σχέσεις μεταξύ της Επιτροπής και επιλεγμένων οργανώσεων των Ηνωμένων Εθνών,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής του Μαρτίου 2008 στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο "Ενίσχυση της ικανότητας της Ένωσης στην αντιμετώπιση καταστροφών" (COM(2008)0130) και το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Ιουνίου 2008 σχετικά με την αύξηση της ικανότητας της Ένωσης στην αντιμετώπιση καταστροφών¹,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 23ης Φεβρουαρίου 2009 προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη της μείωσης των κινδύνων καταστροφών στις αναπτυσσόμενες χώρες" (COM(2009)0084),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 31ης Μαρτίου 2010, με τίτλο «Ανθρωπιστική επισιτιστική βοήθεια» (COM(2010)0126),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την επιχειρησιακή στρατηγική της ΓΔ ECHO
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Michel Barnier με τίτλο «For a European civil protection force: europe aid» (Για την ευρωπαϊκή δύναμη πολιτικής προστασίας: ευρωπαϊκή βοήθεια) που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2006,
- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που ενέκρινε η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 10 Δεκεμβρίου 1948,
- έχοντας υπόψη τις συμβάσεις της Γενεύης του 1949 και τα πρόσθετα πρωτόκολλά τους του 1977,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων που εγκρίθηκε τον Ιούλιο 1951,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και το προαιρετικό πρωτόκολλο σχετικά με την εμπλοκή παιδιών σε ένοπλες συγκρούσεις, που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 20 Νοεμβρίου 1989,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση για την επισιτιστική βοήθεια που υπεγράφη στο Λονδίνο στις 13 Απριλίου 1999 και με την οποία θεσπίζεται η δέσμευση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να ανταποκρίνεται σε έκτακτες επισιτιστικές καταστάσεις και στις λοιπές επισιτιστικές ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών²,

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν την ημερομηνία αυτή, P6_TA(2008)0304.

² EE L 163, 4.7.2000, σ. 37.

- έχοντας υπόψη τον κώδικα συμπεριφοράς του 1994 του Διεθνούς Κινήματος του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου και των ΜΚΟ για τα προγράμματα αντιμετώπισης καταστροφών,
- έχοντας υπόψη τις αρχές και τη χρηστή πρακτική χορηγίας ανθρωπιστικής βοήθειας που επικυρώθηκαν στη Στοκχόλμη, στις 17ης Ιουνίου 2003,
- έχοντας υπόψη τις αρχές σύμπραξης μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών και των ανθρωπιστικών οργανώσεων, που ενέκρινε το 2007 η Διεθνής Ανθρωπιστική Πλατφόρμα (ΔΑΠ),
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές των ηνωμένων Εθνών για τη χρησιμοποίηση των στρατιωτικών πόρων και της πολιτικής προστασίας σε περίπτωση καταστροφής (κατευθυντήριες γραμμές του Όσλο) που αναθεωρήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου 2006,
- έχοντας υπόψη τις οδηγίες του Μαΐου 2003 για τη χρησιμοποίηση των στρατιωτικών πόρων και της πολιτικής προστασίας για τη στήριξη ανθρωπιστικών επιχειρήσεων των Ηνωμένων Εθνών σε περίπλοκες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (οδηγίες MCDA),
- έχοντας υπόψη το πλαίσιο δράσης 2005-2015 του Hyogo, όπως εγκρίθηκε στην παγκόσμια διάσκεψη για τη μείωση των καταστροφών που πραγματοποιήθηκε στο Kobe (Επαρχία του Hyogo, Ιαπωνία), στις 18-22 Ιανουαρίου 2005,
- έχοντας υπόψη την έκθεση αξιολόγησης των ανθρωπιστικών επεμβάσεων (Humanitarian Response Review) που ζήτησε τον Αύγουστο του 2005 ο Συντονιστής της Βοήθειας Έκτακτης Ανάγκης και Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας Ανθρωπιστικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών,
- έχοντας υπόψη το Δείκτη Ανθρωπιστικής Ανταπόκρισης 2010 που δημιούργησε η οργάνωση DARA (Development Assistance Research Associates) και ο οποίος αναλύει τον τρόπο με τον οποίο οι κυριότερες δωρήτριες χώρες ανταποκρίνονται στις ανάγκες των προσώπων που έχουν πληγεί από καταστροφές, συγκρούσεις και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης,
- έχοντας υπόψη το διεθνές πρόγραμμα κανόνων, νόμων και αρχών για την αντιμετώπιση καταστροφών (τις «κατευθυντήριες γραμμές IDRL»), που εγκρίθηκαν κατά την 30ή Διεθνή Διάσκεψη του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου το 2007 στη Γενεύη, καθώς και την κοινή δέσμευση των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για υποστήριξή τους,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με την ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Φεβρουαρίου 2010 σχετικά με τον σεισμό στην Αϊτή²,
- έχοντας υπόψη την έκθεση για τη «συγκρότηση ενωσιακού μηχανισμού ταχείας

¹ ΕΕ C 282, 6.11.2008, σ. 273.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν την ημερομηνία αυτή, P7_TA(2010)0015.

αντίδρασης» (2010/2096 (INI)),

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Ιουνίου 2010 σχετικά με την ισραηλινή στρατιωτική επιχείρηση κατά του ανθρωπιστικού στολίσκου και τον αποκλεισμό της Γάζας¹,
 - έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος σχετικά με την ανθρωπιστική κρίση στη Σομαλία, που υπέβαλε ο κ. Oreste Rossi σύμφωνα με το άρθρο 120 του Κανονισμού,
 - έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη χορήγηση ανθρωπιστικής βοήθειας σε τρίτες χώρες,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ανάπτυξης (A7-0375/2010),
- A. υπενθυμίζοντας την κοινή αντίληψη περί ανθρωπιστικής βοήθειας όπως καθιερώθηκε από την ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια, η οποία υπογραμμίζει τη βούληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφενός να συνεργαστεί στενά στον τομέα αυτό προκειμένου να βελτιστοποιήσει την αποτελεσματικότητά του, να υπερασπισθεί και να προαγάγει τις θεμελιώδεις ανθρωπιστικές αρχές του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας, της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας, αφετέρου δε να υπερασπίσει σθεναρά το σεβασμό του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου,
- B. υπενθυμίζοντας ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την κοινή αντίληψη έχουν εφαρμογή τόσο στα κράτη μέλη όσο και στην Επιτροπή και ότι οι δράσεις που προσδιορίζονται στο σχέδιο δράσης θα πρέπει, στις περισσότερες περιπτώσεις, να υλοποιηθούν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ενεργώντας σε συνεννόηση,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη την εντυπωσιακή αύξηση του αριθμού και της έντασης των φυσικών καταστροφών, οι οποίες οφείλονται κυρίως στην επίπτωση των δράσεων του ανθρώπου που προκαλούν την αλλαγή του κλίματος, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι βιομηχανικές χώρες φέρουν ιστορική ευθύνη για αυτό· λαμβάνοντας υπόψη τον πολλαπλασιασμό των πολύπλοκων κρίσεων που οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως η μεταβαλλόμενη φύση των διενέξεων, η κακή διακυβέρνηση και οι καταστάσεις ευπάθειας, η επιδείνωση των παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και η συρρίκνωση του ανθρωπιστικού χώρου,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παροχή βοήθειας καθίσταται ολοένα και πιο δύσκολη και επικίνδυνη, ότι η ανασφάλεια των εργαζομένων στους οργανισμούς ανθρωπιστικής βοήθειας εντείνεται και ότι το 2008 σκοτώθηκαν 122 εργαζόμενοι στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις πλέον ευάλωτες ομάδες, όπως οι γυναίκες, τα παιδιά και οι διά της βίας εκτοπισθέντες, και ότι η επιδείνωση της βίας βάσει του φύλου και της σεξουαλικής βίας συνιστούν μείζον πρόβλημα σε καταστάσεις όπου ο συστηματικός βιασμός χρησιμοποιείται ενίοτε ως όπλο

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν την ημερομηνία αυτή, P7_TA(2010)0235.

πολέμου,

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυξανόμενη εμπλοκή μη ανθρωπιστικών φορέων στην αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων ενέχει μείζονα κίνδυνο σύγχυσης των ρόλων μεταξύ στρατιωτικών και ανθρωπιστικών φορέων και καθιστά ασαφή τα όρια της ουδέτερης, αμερόληπτης και ανεξάρτητης ανθρωπιστικής βοήθειας,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσφατες τραγωδίες στην Αϊτή και το Πακιστάν κατέστησαν για άλλη μια φορά σαφή την ανάγκη ενίσχυσης των μέσων που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση προς αντιμετώπιση των καταστροφών (ανθρωπιστική βοήθεια και κοινοτικό μηχανισμό πολιτικής προστασίας), τούτο δε όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, την ταχύτητα, το συντονισμό και την ορατότητα, και ότι οι καταστροφές αυτές ανέδειξαν για άλλη μια φορά την επιτακτική ανάγκη απόκτησης ευρωπαϊκής ικανότητας ταχείας αντίδρασης,
- Η. ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το παγκόσμιο ανθρωπιστικό πλαίσιο έχει επιδεινωθεί, ότι οι προκλήσεις και οι ανθρωπιστικές ανάγκες είναι τεράστιες και ότι είναι απαραίτητο να καταβληθούν προσπάθειες για την ενίσχυση και την υλοποίηση της κοινής αντίληψης και του σχετικού σχεδίου δράσης, καθώς και για τον παγκόσμιο συντονισμό και καταμερισμό των προσπαθειών, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ευθύνες των χωρών που έχουν τη δυνατότητα να είναι σημαντικοί συνεισφέροντες ανθρωπιστικής βοήθειας,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αφιερωμένος στις ανθρωπιστικές καταστροφές προϋπολογισμός της Επιτροπής, και συγκεκριμένα ο προϋπολογισμός της ΓΔ ECHO, όχι μόνο διατηρήθηκε αμετάβλητος, αλλά και μειώθηκε ελαφρά σε πραγματικές τιμές κατά την τελευταία 5ετία,

Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια και το πρόγραμμα δράσης της

1. κρίνει λυπηρό το γεγονός ότι η κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια παραμένει ελάχιστα γνωστή πέραν των ανθρωπιστικών εταίρων και ζητεί να καταστεί η αντίληψη αυτή αντικείμενο ειδικής κατάρτισης, κυρίως στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) και μεταξύ των διπλωματών των κρατών μελών και των στρατιωτικών φορέων·
2. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη εμπλοκής των κρατών μελών στην υλοποίηση της κοινής αντίληψης και κρίνει ότι θα πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος της ομάδας εργασίας του Συμβουλίου για την ανθρωπιστική και επισιτιστική βοήθεια (COHAFA) ώστε να εξασφαλίσει την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής της αντίληψης – οργανώνοντας, παραδείγματος χάριν, ειδικές συνεδριάσεις σχετικά με την ενσωμάτωση της κοινής αντίληψης στις εθνικές ανθρωπιστικές στρατηγικές ή υποβάλλοντας ετήσια έκθεση δράσης – και να ασκήσει ενεργητικότερα την εντολή της συνηγορώντας υπέρ της ανθρωπιστικής βοήθειας έναντι των άλλων ομάδων εργασίας του Συμβουλίου και της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας (ΕΠΑ), δίνοντας πάντοτε έμφαση στην αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα του συντονισμού·
3. ενθαρρύνει την ενεργό προώθηση, από τις αντιπροσωπείες της Ένωσης στις τρίτες

χώρες, της διάδοσης και της εφαρμογής της κοινής αντίληψης και του σχεδίου δράσης της από τις αντιπροσωπείες των κρατών μελών·

4. καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει τη δυνατότητα ετήσιας ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών με τα εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ όσον αφορά την εκ μέρους τους εκτέλεση των δεσμεύσεων της συναίνεσης·
5. τάσσεται υπέρ της μεγαλύτερης χρηματοδότησης της ανθρωπιστικής βοήθειας λόγω του πολλαπλασιασμού των τομέων παρέμβασης και ζητεί από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να μεταφέρει απευθείας το σύνολο ή μέρος του κονδυλίου του αποθεματικού επείγουσας βοήθειας στον αρχικό προϋπολογισμό της ΓΔ ECHO· τονίζει επίσης πόσο σημαντική είναι η επίτευξη του στόχου της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας και του ΟΟΣΑ για το 0,7% του ΑΕθνΠ έως το 2015·
6. ζητεί επίσης να εκπονούνται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί, αφιερώνοντας κονδύλια στις φυσικές καταστροφές ή την ανθρωπιστική δράση, με βάση την επανειλημμένη εμπειρία όσον αφορά τις δαπάνες παρελθόντων ετών·
7. παροτρύνει σε πρόσθετες προσπάθειες για την επιτάχυνση της χρηματοδότησης των δράσεων στα μεθεόρτια φυσικών ή άλλων καταστροφών και για την απλούστευση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και έγκρισης χάριν εκτέλεσης του προϋπολογισμού· τονίζει ότι είναι ανάγκη να εκτελούν τις εργασίες τους οι υπηρεσίες της Επιτροπής σε στενή συνεργασία με την ΕΥΕΔ προκειμένου να διευκολύνεται η ταχεία αρχική χρηματοδότηση των δράσεων·
8. υπενθυμίζει τη σημασία της διατήρησης μιας συνολικής ισορροπημένης αντίδρασης, δίνοντας παράλληλα ιδιαίτερη έμφαση στις "ξεχασμένες κρίσεις"·
9. ζητεί την αύξηση των πιστώσεων και την επέκταση του δυναμικού και των πόρων, ώστε να υπάρξει εγγύηση, αποκλειστικά για την μη στρατιωτική ανθρωπιστική βοήθεια και την προστασία από τις καταστροφές·
10. στηρίζει τον ουσιώδη ρόλο που διαδραματίζει το NOHA (πρώτο δίκτυο πανεπιστημίων που παρέχουν κατάρτιση για την ανθρωπιστική βοήθεια σε ευρωπαϊκό επίπεδο) για την προώθηση της μεγαλύτερης συνειδητοποίησης του παγκόσμιου ανθρωπιστικού πλαισίου και, ειδικότερα, την ευρωπαϊκή πολιτική για την ικανοποίηση των αναγκών των πλέον εύάλωτων ομάδων, μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ευρωπαίων νέων·

Ανθρωπιστικές αρχές, διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και προστασία του ανθρωπιστικού χώρου

11. επιβεβαιώνει τις αρχές και τους στόχους της ανθρωπιστικής βοήθειας που περιέχονται στην κοινή αντίληψη· υπενθυμίζει ότι η ανθρωπιστική βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αποτελεί μέσον διαχείρισης κρίσεων και κρίνει λυπηρή την αυξανόμενη πολιτικοποίηση της ανθρωπιστικής βοήθειας και τις συνέπειές της για το σεβασμό του ανθρωπιστικού χώρου·
12. επιβεβαιώνει ότι η εξωτερική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ορίζεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας, πρέπει να τηρεί τις αρχές και τις υποχρεώσεις που έχουν

αναληφθεί στο πλαίσιο της κοινής αντίληψης για την ανθρωπιστική βοήθεια και θεωρεί ότι η Ένωση πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη το πολιτικό βάρος της και την επιρροή της ως ο μεγαλύτερος διεθνής δωρητής, να προωθεί αδιάκοπα τις ανθρωπιστικές αρχές·

13. ζητεί επίσης το στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό και οι συνεργάτες ανθρωπιστικών οργανώσεων που παρεμβαίνουν σε περιπτώσεις καταστροφών ή επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας να δρουν σύμφωνα με τις αρχές της ουδετερότητας, της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας·
14. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αναθεώρηση των κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την προώθηση της συμμόρφωσης προς το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο (ΔΑΔ), το Δεκέμβριο 2009, και κρίνει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καλούνται να διαδραματίσουν μείζονα πολιτικό ρόλο κατά την εφαρμογή τους· εκφράζει επίσης την ευχή το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής κατάρτισης στο πλαίσιο της ΕΥΕΔ·
15. ζητεί από την Επιτροπή να μεριμνήσει για τη διάθεση των συμπληρωματικών πόρων σε δραστηριότητες για την προώθηση της εφαρμογής του ΔΑΔ και την επιτόπου διάδοσή του μεταξύ των οπλοφορούντων, των νέων, της πολιτικής τάξης και της κοινωνίας των πολιτών·
16. υπενθυμίζει ότι οι αρχές και οι βέλτιστες πρακτικές για την ανθρωπιστική βοήθεια που εγκρίθηκαν τον Ιούνιο του 2003 τονίζουν την ανάγκη προώθησης της λογοδοσίας και ενθάρρυνσης των τακτικών αξιολογήσεων των διεθνών αντιδράσεων στις ανθρωπιστικές κρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιδόσεων των δωρητών, και επιμένει οι εκτιμήσεις αυτές να αποτελούν αντικείμενο ευρύτερης διαβούλευσης, ιδίως με τους ανθρωπιστικούς φορείς·

Ένα κοινό πλαίσιο για την παροχή της βοήθειας

- Η ποιότητα της βοήθειας

17. υπενθυμίζει ότι η παροχή της βοήθειας οφείλει να βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στις διαπιστωμένες ανάγκες και στο βαθμό του ευάλωτου χαρακτήρα και ότι η ποιότητα και ποσότητα της βοήθειας καθορίζονται κυρίως από την αρχική αξιολόγηση, η οποία χρήζει ακόμη βελτίωσης, κυρίως όσον αφορά την εφαρμογή των κριτηρίων περί "ευάλωτου χαρακτήρα", ιδίως όσον αφορά τις γυναίκες, τα παιδιά και τα άτομα με αναπηρίες·
18. υπενθυμίζει ότι η ουσιαστική και διαρκής ανάμιξη - και αν είναι δυνατόν η συμμετοχή - των δικαιούχων στη διαχείριση της βοήθειας είναι μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την ποιότητα της ανθρωπιστικής αντίδρασης, ιδίως στην περίπτωση μακροχρόνιων κρίσεων·
19. εμμένει στο γεγονός ότι η βοήθεια της Ένωσης σε περίπτωση φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών πρέπει να στοχεύει στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, λ.χ., με την αγορά, στο μέτρο του δυνατού, τροφίμων που παράγονται σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο καθώς και με την παροχή των απαραίτητων υλικών στους γεωργούς·
20. απευθύνει έκκληση για εναρμόνιση των μεθόδων που χρησιμοποιούν οι διάφοροι φορείς

και ενθαρρύνει το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του ΟΗΕ (OCHA) να συνεχίσει το έργο του με στόχο τον καθορισμό του κοινού μεθοδολογικού πλαισίου, ορίζοντας ως προτεραιότητες την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα των παρεμβάσεων και μεριμνώντας ανελλιπώς, στο μέτρο του δυνατού, για τη συμμετοχή των τοπικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των μη κρατικών·

21. ενθαρρύνει με σθένος την Επιτροπή να συνεχίσει το έργο της στους θεματικούς τομείς όπως η διατροφή, η προστασία, η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και η σεξουαλική βία, οι πρόσφυγες, οι επαναπατριζόμενοι και τα άτομα που έχουν εκτοπισθεί στο εσωτερικό της χώρας, απευθύνοντας έκκληση για τη συστηματική συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου και της αναπαραγωγικής υγείας στην ανθρωπιστική αντίδραση όσον αφορά τις υπηρεσίες κατεπείγουσας υγειονομικής περίθαλψης·
22. ζητεί από το Συμβούλιο να υλοποιήσει τις συστάσεις της έκθεσης Barnier για τη χρησιμοποίηση των άκρως απομακρυσμένων ευρωπαϊκών περιοχών, σε μη αποκλειστική βάση, ως σημεία στήριξης για να διευκολύνεται η εκ των προτέρων τοποθέτηση βασικών προϊόντων και υλικοτεχνικής μέριμνας ούτως ώστε να επιτραπεί η ανάπτυξη ευρωπαϊκών ανθρώπινων και υλικών πόρων σε περίπτωση επείγουσας ανθρωπιστικής παρέμβασης εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
23. προτρέπει την Επιτροπή να συνεχίσει τον προβληματισμό της σχετικά με τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες της ανθρωπιστικής βοήθειας στις ζώνες παρέμβασης - ιδίως την πιθανή αποσταθεροποίηση των οικονομικών και κοινωνικών δομών και τις επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον - και την καλεί να προωθήσει κατάλληλες στρατηγικές που θα επιτρέπουν να λαμβάνονται υπόψη οι συνέπειες αυτές ήδη από το στάδιο της κατάρτισης των προγραμμάτων·

• Ποικιλία και ποιότητα της εταιρικής σχέσης

24. επισημαίνει την πολυμορφία των φορέων στο πλαίσιο της χρηματοδότησης και της εφαρμογής των διεθνών ανθρωπιστικών προγραμμάτων – ΟΗΕ, Διεθνές Κίνημα του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου, ΜΚΟ – και ενθαρρύνει το έργο ενίσχυσης των ικανοτήτων των τοπικών φορέων· ζητεί να υπάρχει ο δέων συντονισμός και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων παραγόντων·
25. καλεί όλους τους κυβερνητικούς φορείς να σέβονται τον σημαντικό ρόλο των ΜΚΟ για τη συγκέντρωση κονδυλίων μέσω δωρεών ιδιωτών·
26. υποστηρίζει τη συνέχιση των ανθρωπιστικών μεταρρυθμίσεων σε επίπεδο ΟΗΕ και απευθύνει έκκληση για ενίσχυση του συστήματος των ανθρωπιστικών συντονιστών, για μεγαλύτερη διαφάνεια, για μια προσέγγιση που να εστιάζεται περισσότερο στους αποδέκτες, για μεγαλύτερη ελαστικότητα όσον αφορά τη χρήση των «ομαδικών ταμείων» και για ορισμένες βελτιώσεις της προσέγγισης ανά "cluster" (τομεακή ευθύνη), βάσει των συστάσεων της έκθεσης αξιολόγησης των ανθρωπιστικών επεμβάσεων (Humanitarian Response Review) του ΟΗΕ και ενισχύοντας τις αρχές της διαφάνειας και της υποχρέωσης λογοδοσίας, κυρίως από άποψη συντονισμού με τις τοπικές δομές και τους μη κρατικούς παράγοντες, συνεκτίμησης των διατομεακών πτυχών και συντονισμού μεταξύ "cluster"·

• Ο συντονισμός σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο

27. επιβεβαιώνει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν τα Ηνωμένα Έθνη και ειδικότερα το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων στο συντονισμό της διεθνούς ανθρωπιστικής δράσης·
28. χαιρετίζει τις πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη διασφάλιση μιας μεγαλύτερης συνοχής των διαφόρων ευρωπαϊκών μηχανισμών αντίδρασης στις κρίσεις και εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συγκέντρωση της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας στους κόλπους της ίδιας γενικής διεύθυνσης· εμμένει ωστόσο στην άποψη ότι θα πρέπει να εξακολουθήσει ο σαφής διαχωρισμός της εντολής τους, του ρόλου τους και των μέσων τους αντιστοίχως·
29. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να θεσπίσουν σαφείς και διαφανείς κανόνες συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ της ΕΥΕΔ και της Επιτροπής, για τη διαχείριση κρίσεων μεγάλου εύρους εκτός της επικράτειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να δραστηριοποιηθούν όσον αφορά την ορατότητα των πόρων και ικανοτήτων της ΕΕ που χρησιμοποιούνται επιτόπου·
30. υπενθυμίζει ότι η εξωτερική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης σ' ό,τι αφορά τα δικαιώματα του παιδιού πρέπει να θεμελιώνεται στις αξίες και τις αρχές που ορίζονται με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συγκεκριμένα δε με τα άρθρα 3, 16, 18, 23, 25, 26 και 29, καθώς και με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού και τα προαιρετικά πρωτόκολλα αυτής·

Χρησιμοποίηση πολιτικής προστασίας και στρατιωτικών πόρων και ικανοτήτων ΕΕ

31. επιβεβαιώνει ότι η διάκριση μεταξύ της εντολής των στρατιωτικών και των ανθρωπιστικών φορέων θα πρέπει να παραμείνει σαφής, ιδίως σε περιοχές που πλήττονται από φυσικές καταστροφές και ένοπλες διενέξεις, και ότι είναι ουσιαστικής σημασίας να γίνεται χρήση των στρατιωτικών μέσων και ικανοτήτων μόνο σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις και ως τελευταία λύση για τη στήριξη των επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας· σύμφωνα με τις οδηγίες των Ηνωμένων Εθνών (οδηγίες MCDA και οδηγίες του Όσλο)¹·
32. υπενθυμίζει στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη ότι η ανθρωπιστική βοήθεια και η προστασία από τις καταστροφές θα πρέπει να νοούνται ως καθαρά μη στρατιωτικές εργασίες και θα πρέπει να διεξάγονται κατά αντίστοιχο τρόπο·
33. ζητεί από την Επιτροπή να αναλάβει δράσεις ευαισθητοποίησης σχετικά με την ιδιαιτερότητα της ανθρωπιστικής βοήθειας στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και καλεί τα κράτη μέλη να βεβαιωθούν ότι οι ένοπλες δυνάμεις τους σέβονται και εφαρμόζουν τις οδηγίες των Ηνωμένων Εθνών· κρίνει παράλληλα ότι

¹ Οδηγίες MCDA : οδηγίες για τη χρησιμοποίηση των στρατιωτικών πόρων και της πολιτικής προστασίας για τη στήριξη ανθρωπιστικών επιχειρήσεων των Ηνωμένων Εθνών σε περίπλοκες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης· Μάρτιος 2003.

Οδηγίες του Όσλο : οδηγίες για τη χρησιμοποίηση των στρατιωτικών πόρων και της πολιτικής προστασίας σε περίπτωση καταστροφής· Νοέμβριος 2007.

είναι αναγκαίος ένας διάλογος μεταξύ στρατιωτικών και ανθρωπιστικών φορέων ώστε να ευνοηθεί η αμοιβαία κατανόηση·

34. επιβεβαιώνει αφενός ότι η προσφυγή στα μέσα πολιτικής προστασίας στην περίπτωση ανθρωπιστικών κρίσεων θα πρέπει να βασίζεται στις ανάγκες και να είναι συμπληρωματική και συνεκτική ως προς την ανθρωπιστική βοήθεια, αφετέρου δε ότι στην περίπτωση φυσικών καταστροφών, τα μέσα αυτά μπορούν να συμβάλουν κάπως στις ανθρωπιστικές δράσεις, εφόσον χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τις σχετικές αρχές της Μόνιμης Διοργανικής Επιτροπής (IASC)·
35. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει φιλόδοξες νομοθετικές προτάσεις με στόχο τη σύσταση μια ευρωπαϊκής δύναμης πολιτικής προστασίας, βασιζόμενης στη βελτιστοποίηση του σημερινού κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας, καθώς και στη συνένωση των υφισταμένων εθνικών μέσων προς αποφυγή σημαντικών επιπλέον δαπανών και με πρότυπο τις δοκιμασμένες πρακτικές στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών δράσεων· η χρηματοδότηση της δύναμης πολιτικής προστασίας πρέπει να είναι επιπλέον της χρηματοδότησης για έκτακτη ανθρωπιστική βοήθεια·
36. εκτιμά ότι η ευρωπαϊκή δύναμη πολιτικής προστασίας θα μπορούσε να συνίσταται στη δέσμευση ορισμένων κρατών μελών να παρέχουν εθελοντικά βασικά στοιχεία πολιτικής προστασίας, εκ των προτέρων καθορισμένα και έτοιμα να παρέμβουν άμεσα για επιχειρήσεις της Ένωσης που συντονίζει το Κέντρο Παρακολούθησης και Πληροφόρησης (MIC), και θεωρεί επίσης ότι τα περισσότερα από τα στοιχεία αυτά, διαθέσιμα ήδη σε εθνικό επίπεδο, θα παραμένουν υπό εθνικό έλεγχο και ότι η ανάπτυξή τους σε θέση "κατάστασης αναμονής" θα αποτελεί τον πυρήνα της πολιτικής προστασίας της Ένωσης όσον αφορά την αντίδρασή της στις καταστροφές εκτός και εντός των συνόρων της·

Η συνέχιση της βοήθειας

- Μείωση των κινδύνων καταστροφών (RCC) και αλλαγή του κλίματος
37. εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση τον Φεβρουάριο του 2009 μιας νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την υποστήριξη της μείωσης των κινδύνων καταστροφών στις αναπτυσσόμενες χώρες· παροτρύνει σχετικά την Επιτροπή να αναπτύξει, σε συνεργασία με τις εθνικές κυβερνήσεις, τις τοπικές αρχές και με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών των δικαιούχων χωρών, προγράμματα πρόληψης καταστροφών και διαχείρισης της αντίδρασης και απευθύνει έκκληση για την ταχεία εφαρμογή της εν λόγω στρατηγικής·
 38. ζητεί να καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια για την πιο συστηματική ενσωμάτωση της διάστασης της RCC στην πολιτική της αναπτυξιακής και της ανθρωπιστικής βοήθειας·
 39. τάσσεται υπέρ μιας αισθητής αύξησης των ποσών που διατίθενται για τη διάσταση αυτή και εμμένει στη σημασία της διατήρησης των χρηματοδοτήσεων σε μικρή κλίμακα, ώστε να εξασφαλισθεί μια προσέγγιση που να σέβεται το γενικό πλαίσιο, καθώς και η τοπική οικειοποίηση των σχεδίων·
 40. ζητεί τον καλύτερο συντονισμό της ατζέντας που συνδέεται με την προσαρμογή στην

αλλαγή του κλίματος, με τις δραστηριότητες της RCC·

- Σύνδεση της έκτακτης βοήθειας, της αποκατάστασης και της ανάπτυξης (LRRD)

41. κρίνει λυπηρό το γεγονός ότι η πρόοδος όσον αφορά στη σύνδεση της έκτακτης βοήθειας, της αποκατάστασης και της ανάπτυξης εξακολουθεί να είναι περιορισμένη παρά τον πολλαπλασιασμό των πολιτικών δεσμεύσεων κατά τα τελευταία έτη·
42. τονίζει πόσο σημαντική είναι η έγκαιρη μετάβαση από την έκτακτη κατάσταση στην ανάπτυξη, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων και ενδεδειγμένης αξιολόγησης των αναγκών·
43. ζητεί περισσότερους πόρους για να διασφαλιστεί η συνέχεια της βοήθειας καθώς και να προσανατολισθεί ο προβληματισμός προς την ευελιξία και την επικουρικότητα των υφισταμένων χρηματοδοτικών μέσων κατά τις μεταβατικές φάσεις μεταξύ έκτακτης ανάγκης και ανάπτυξης·
44. συνηγορεί υπέρ της βελτίωσης του διαλόγου και του συντονισμού μεταξύ των ανθρωπιστικών οργανώσεων και των αναπτυξιακών οργανισμών στους τομείς παρέμβασης και στους κόλπους των αρμοδίων υπηρεσιών σε επίπεδο θεσμικών οργάνων της ΕΕ και κρατών μελών·
45. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στην υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών για τον συντονισμό ανθρωπιστικών υποθέσεων (OCHA).

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών, είναι ο μεγαλύτερος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας στον κόσμο. Η συνεισφορά της αντιπροσωπεύει πάνω από το 40% της επίσημης διεθνούς ανθρωπιστικής βοήθειας. Μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΓΔ ECHO) το 2009 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει παράσχει ανθρωπιστική βοήθεια σε περίπου 115 εκατομμύρια ανθρώπους σε περισσότερες από 70 χώρες με συνολική συνεισφορά ύψους 950 000 000 ευρώ. Μέσω της ανθρωπιστικής πολιτικής της, η Ευρωπαϊκή Ένωση συγκεκριμενοποιεί τη δέσμευσή της υπέρ των πληθυσμών τρίτων χωρών που έχουν ανάγκη βοήθειας σε καταστάσεις που τους καθιστούν εξαιρετικά ευάλωτους.

Η κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια που υπεγράφη 18 Δεκεμβρίου 2007 από τους προέδρους του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου. Δεσμεύει την Ευρωπαϊκή Ένωση να συνεργασθεί στενά στον τομέα αυτό γύρω από μια κοινή θεώρηση της ανθρωπιστικής βοήθειας. Η κοινή αντίληψη υπογραμμίζει τη βούληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συνεργαστεί στενά στον τομέα αυτό, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητά του, να υπερασπιστεί και να προωθήσει τις θεμελιώδεις ανθρωπιστικές αρχές του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας, της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας και να συνηγορήσει με σθένος υπέρ του σεβασμού του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου. Οι δεσμεύσεις που απορρέουν από την κοινή αντίληψη ισχύουν τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για την Επιτροπή. Προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή της κοινής αντίληψης για την ανθρωπιστική βοήθεια, εκπονήθηκε και εγκρίθηκε το Μάιο 2008 5ετές σχέδιο δράσης. Η δράση αριθ. 33 του σχεδίου προβλέπει ειδικότερα την ενδιάμεση αναθεώρηση του σχεδίου δράσης, ανάλυση που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας έκθεσης.

Κατά κύριο λόγο, οφείλουμε να πούμε ότι ο απολογισμός αυτός δεν είναι εύκολος ελλείπει ειδικών πληροφοριών σχετικά με τις δράσεις που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων του σχεδίου δράσης πάσχει επίσης από την έλλειψη ειδικών δεικτών σε ορισμένους τομείς. Φάνηκε επίσης κατά την εκπόνηση αυτής της έκθεσης ότι η κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια εξακολουθεί να είναι άγνωστη πέραν των ανθρωπιστικών φορέων και ότι ως εκ τούτου θα πρέπει να καταβληθεί σημαντική προσπάθεια προκειμένου να ενισχυθεί η ορατότητα της κοινής αντίληψης και να καταστεί πιο γνωστή μεταξύ των κρατών μελών, των λοιπών οργανισμών και των στρατιωτικών φορέων. Πέραν της τυπικής άσκησης, η παρούσα έκθεση επιτρέπει μια επισκόπηση της επικαιρότητας όσον αφορά την ανθρωπιστική βοήθεια και των ουσιαστικών σημείων της κοινής αντίληψης που κρίνουμε θεμελιώδους σημασίας.

- **Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο ανθρωπιστικό πλαίσιο**

Κατά τα τελευταία έτη, το ανθρωπιστικό πλαίσιο υπέστη βαθιές αλλαγές, γεγονός που καθιστά ακόμη πιο αναγκαία μια αυστηρή και ενισχυμένη εφαρμογή της κοινής αντίληψης. Εις ό,τι αφορά την εξέλιξη του πλαισίου, οφείλουμε πρωτίστως να αναφέρουμε τη σημαντική αύξηση του αριθμού και της έντασης των φυσικών καταστροφών, ως αποτέλεσμα κυρίως της

αλλαγής του κλίματος. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να ενισχυθούν οι προσπάθειες για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών και να προβλεφθεί - πέρα από μια ad hoc παροχή βοήθειας - η υποστήριξη των ιδίων ικανοτήτων των κοινοτήτων όσον αφορά την ετοιμότητα αντιμετώπισης των καταστροφών. Οι πολιτικές δεσμεύσεις υπάρχουν - στρατηγική της ΕΕ προς την κατεύθυνση αυτή και σχέδιο δράσης του Hyogo - αλλά εξακολουθούν να παρατηρούνται ελλείψεις ως προς την εφαρμογή. Πρόκειται για την ενσωμάτωση της μείωσης των κινδύνων καταστροφών στις πολιτικές αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας.

Στα ανωτέρω οφείλουμε να προσθέσουμε τον πολλαπλασιασμό των σύνθετων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, κυρίως των εσωτερικών συγκρούσεων και της μεταβαλλόμενης φύσης των συγκρούσεων που συχνά συνοδεύονται από μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών (πρόσφυγες, εκτοπισμένοι), καθώς και από αυξανόμενη βία έναντι του πληθυσμού. Οι παραβιάσεις του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου αυξάνονται συνεχώς, ενώ η επιτόπου κατάσταση επιδεινώνεται. Μια ιδιαίτερα σοκαριστική πτυχή των παραβιάσεων του ΔΑΔ είναι ότι η σεξουαλική βία χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο ως όπλο πολέμου. Σημαντικές προσπάθειες θα πρέπει να εστιασθούν στη συνεκτίμηση του φύλου όσον αφορά την προστασία κατά της σεξουαλικής βίας σε ανθρωπιστικά πλαίσια.

Επιπλέον, πολλές φορές υπονομεύεται η ικανότητα των ανθρωπιστικών οργανώσεων να έχουν πρόσβαση στους πληθυσμούς σε περιόδους κρίσης, ενώ παρατηρείται δυστυχώς σε παγκόσμιο επίπεδο μια αυξανόμενη μείωση του ανθρωπιστικού χώρου. Η προώθηση της προστασίας του ανθρωπιστικού χώρου θα πρέπει να συνεχισθεί αδιάκοπα.

Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις πιο ευάλωτες ομάδες, όπως οι γυναίκες, τα παιδιά και τα βιαίως εκτοπισθέντα άτομα (εσωτερικοί εκτοπισθέντες και πρόσφυγες). Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, στο τέλος του 2009 υπήρχαν στον κόσμο 43,3 εκατομμύρια βιαίως εκτοπισθέντα άτομα. Επιπλέον, σύμφωνα με την UNICEF, περισσότερα από 22.000 παιδιά κάτω των 5 ετών πεθαίνουν καθημερινά λόγω του υποσιτισμού και των ενόπλων συγκρούσεων, ενώ καταγράφονται πάνω από 1 εκατομμύριο ορφανά και παιδιά χωρισμένα από την οικογένειά τους.

Τα τελευταία έτη παρατηρείται επίσης αυξανόμενη συμμετοχή μη ανθρωπιστικών φορέων (στρατιωτικοί, πολιτική προστασία, κτλ) στο πλαίσιο της ανταπόκρισης στις ανθρωπιστικές κρίσεις. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι θετική στις περιπτώσεις ανταπόκρισης σε φυσικές καταστροφές μεγάλου εύρους, αλλά, αντίθετα, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στις περιπτώσεις πολύπλοκων κρίσεων με μείζονα κίνδυνο σύγχυσης μεταξύ πολιτικής και ανθρωπιστικής δράσης. Ωστόσο, οι πολιτικο-στρατιωτικές σχέσεις, έχουν καταστεί μια απaráκαμπτη πραγματικότητα, ιδίως με τον πολλαπλασιασμό των «ολοκληρωμένων αποστολών» υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, με στόχο την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής. Αυτή η σύγχυση των ρόλων μεταξύ στρατιωτικών και ανθρωπιστικών φορέων συμβάλλει στην αυξανόμενη ανασφάλεια του προσωπικού των ανθρωπιστικών οργανώσεων και των πληττομένων πληθυσμών. Είναι σημαντικό να μάθουν να γνωρίζονται καλύτερα και να συνομιλούν οι πολιτικοί, στρατιωτικοί ή ανθρωπιστικοί φορείς που μοιράζονται το ίδιο επιχειρησιακό περιβάλλον και οφείλουν να σέβονται και να μην υπονομεύουν το ρόλο και την εντολή του καθενός.

Οι πρόσφατες ανθρωπιστικές τραγωδίες στην Αϊτή και το Πακιστάν κατέστησαν για άλλη μια

φορά σαφή την ανάγκη ενίσχυσης της ικανότητας της ΕΕ να ανταποκρίνεται στις καταστροφές από άποψη αποτελεσματικότητας, ταχύτητας, συντονισμού και ορατότητας. Ως εκ τούτου, η έκθεση τάσσεται υπέρ της δημιουργίας ενός ενωσιακού μηχανισμού ταχείας αντίδρασης (ευρωπαϊκή δύναμη πολιτικής προστασίας), μιας ιδέας που προβλήθηκε από τον Michel Barnier μετά το παλιρροιακό κύμα στην Ασία και υποστηρίχθηκε επανειλημμένα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο εν λόγω μηχανισμός προορίζεται να είναι μια βελτιστοποίηση των διαθέσιμων μέσων, τα οποία θα κέρδιζαν έτσι σε αποτελεσματικότητα και ορατότητα, δεδομένου ότι στόχος είναι να επιτευχθεί η άμεση κινητοποίηση όλων των αναγκαίων μέσων, μέσω ενός ενισχυμένου συντονισμού. Είναι σαφές ότι η κινητοποίηση αυτού του μηχανισμού θα πρέπει να βασίζεται στις ανάγκες και να είναι συμπληρωματική και συνεκτική ως προς την ανθρωπιστική βοήθεια. Η προσφυγή στα μέσα πολιτικής προστασίας οφείλει να είναι σύμμορφη με τις διεθνείς οδηγίες, όπως απαριθμούνται στην ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη.

- **Η εξέλιξη του ανθρωπιστικού θεσμικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό επίπεδο**

Μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης, πραγματοποιήθηκαν θεσμικές αλλαγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για παράδειγμα η ίδρυση στις αρχές του 2009 της ομάδας εργασίας για την ανθρωπιστική και την επισιτιστική βοήθεια στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COHAFA). Η COHAFA έχει μετατραπεί στο κατάλληλο φόρουμ και ένα συμπληρωματικό μέσον ενίσχυσης της θεσμικής δομής της ευρωπαϊκής ανθρωπιστικής πολιτικής, μέσω τακτικών ανταλλαγών σε πολιτικό επίπεδο. Ωστόσο, ο ρόλος της θα πρέπει να ενισχυθεί όσον αφορά την εφαρμογή των ανθρωπιστικών αρχών και ορθών πρακτικών, το συντονισμό και την υλοποίηση της κοινής αντίληψης.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί η συγκέντρωση της πολιτικής προστασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας στους κόλπους της ΓΔ ECHO, γεγονός που θα συμβάλει στην ενίσχυση του συντονισμού και της γενικής συνοχής των μέσων διαχείρισης της κρίσης στην περίπτωση καταστροφών. Αν και η εισηγήτρια κρίνει ικανοποιητική την προσέγγιση αυτή, πιστεύει ότι θα πρέπει να διατηρηθεί ο σαφής διαχωρισμός των ρόλων, των εντολών και των κονδυλίων των εν λόγω διαφόρων μέσων, ώστε να διασωθούν οι ταυτότητες και οι ιδιαιτερότητές τους.

Με τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, η ανθρωπιστική δράση της Ένωσης διέπεται στο εξής από το άρθρο 214 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο θεσπίζει μια αυτούσια ανθρωπιστική πολιτική της ΕΕ. Πρόκειται για μια αρμοδιότητα που μοιράζονται τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 1996, θα διαθέτει τη δική του νομική βάση κατά την αναθεώρησή του στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης.

Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας θεσπίστηκε επίσης η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) και κατά τη διάρκεια του έτους 2010 πολυάριθμες συζητήσεις εστιάστηκαν στην εγκαθίδρυση της. Η Επιτροπή Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προσπάθησε κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων να υπερασπίσει την ανεξαρτησία της ECHO, έτσι ώστε να μην αποτελεί μέρος της ΕΥΕΔ και να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή χειραγώγηση της ανθρωπιστικής βοήθειας. Στο ειδικό αυτό πλαίσιο, θα πρέπει να διασαφηνθεί η κατανομή των καθηκόντων μεταξύ της Catherine Ashton, Υπατης Εκπροσώπου της ΕΕ και της Kristalina Georgieva, Επιτρόπου αρμόδιας για τη διεθνή συνεργασία, την ανθρωπιστική βοήθεια και την αντιμετώπιση των κρίσεων.

- **Οι προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπισθούν και ο ακολουθητέος δρόμος**

Η ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη συνιστά το πρώτο κοινό έγγραφο σχετικά με την πολιτική στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας, αφότου εγκρίθηκε ο κανονισμός σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια το 1996. Η ανθρωπιστική κοινή αντίληψη αποτελεί ένα μέσον θεμελιώδους σημασίας, το οποίο εξακολουθεί να είναι το πλέον κατάλληλο σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο ανθρωπιστικό πλαίσιο. Η εισηγήτρια κρίνει ότι οι ανθρωπιστικές προκλήσεις μπορούν να βρουν απάντηση σε μια αυστηρή εφαρμογή της κοινής αντίληψης για την ανθρωπιστική βοήθεια και το σχέδιο δράσης που τη συνοδεύει.

Η ενδιάμεση αναθεώρηση του σχεδίου δράσης αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία ενίσχυσης της δράσης σε τομείς που αξίζουν μεγαλύτερη προσοχή, όπως:

- η προώθηση της εφαρμογής των ανθρωπιστικών αρχών και του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου,
- τα θέματα που συνδέονται με την ποιότητα, το συντονισμό και τη συνοχή στο πλαίσιο της χορήγησης της ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ,
- η διασάφηση της χρησιμοποίησης των στρατιωτικών μέσων και ικανοτήτων και της πολιτικής προστασίας σύμφωνα με την κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια και τις οδηγίες των Ηνωμένων Εθνών,
- η μείωση των κινδύνων καταστροφών και η ενίσχυση της σχέσης μεταξύ έκτακτης βοήθειας, αποκατάστασης και ανάπτυξης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	9.12.2010
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 19 -: 0 0: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Ελένη Θεοχάρους, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Santiago Fisas Ayxela, Martin Kastler, Judith Sargentini, Patrizia Toia